

STANOWISKO
Związku Powiatów Polskich
Warszawa, 25 lipca 2003 r.

**w sprawie założeń do ustawy o promocji zatrudnienia
i instytucji rynku pracy**

Związek Powiatów Polskich uważa, że prezentowane w założeniach do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy, podstawowe sugestie, głównie w zakresie ukierunkowania działań instrumentów rynku pracy na rzecz promocji zatrudnienia, w szczególności na rzecz rozwoju zasobów ludzkich w większości są zasadne i wynikające z potrzeb naszego rynku pracy.

Proponowane zmiany idą we właściwym kierunku, choć wymagają jeszcze doprecyzowania rozwiązań szczegółowych. Dokonując zmian w zakresie zadań realizowanych przez powiaty należy równocześnie przestrzegać zasady zabezpieczenia na nie odpowiednich środków finansowych. W tym kontekście zaniepokojenie nasze budzi projektowany zakaz korzystania z instrumentów refundacji kosztów wynagrodzenia oraz przeniesienie środków na działalność urzędów pracy do dochodów własnych samorządów powiatowych. Jeśli wysokość tych środków będzie niewystarczająca może to spowodować skutek odwrotny od zakładanego, czyli w skrajnym przypadku konieczność redukcji etatów w powiatowych urzędach pracy.

Za pozytywne trendy zawarte w Założeniach do ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy należy przyjąć:

- rezygnację z terminu „gmina szczególnie zagrożona bezrobociem” (nie przyniosło to oczekiwanych rezultatów),
- utworzenie Pracowniczego Funduszu Szkoleniowego, gdyż stwarza on możliwość doskonalenia oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników, a tworzony fakultatywnie ze środków pracodawcy, pracownika i w określonych przypadkach wspierany ze środków Funduszu Pracy, będzie odciążał wydatki publiczne
- wprowadzenie motywacyjnej funkcji zasiłku dla bezrobotnych, co może, ale nie musi kreować postawy bardziej aktywnej i mobilnej wśród bezrobotnych, zwłaszcza może to dotyczyć ludzi młodych;
- premiowanie powiatów za aktywność i płynność na rynku pracy, a nie jak dotychczas za utrzymywanie stanu bezrobocia,
- odciążenie publicznych służb zatrudnienia od zadań administracyjnych,
- zintegrowanie systemu komputerowego służb zatrudnienia, co ułatwi przepływ informacji i integrację lokalnych rynków pracy,
- dominującą rolę szkoleń bezrobotnych i poszukujących pracy (stwarzających możliwość dostosowania kwalifikacji zawodowych do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz treści i struktury szkolenia do potrzeb przedsiębiorców) oraz innych aktywnych programów rynku pracy (mających w obecnej sytuacji szczególnie wpływ na ograniczenie bezrobocia w Powiecie),

- zaangażowanie gmin przy opracowywaniu lokalnych projektów ożywienia społeczno – gospodarczego oraz powiatów w przypadku tworzenia tego typu programów o zasięgu regionalnych.

Nie budzi naszych wątpliwości także propozycja zdjęcia z urzędów pracy obowiązku realizowania świadczeń społecznych na korzyść pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, które mają mieć priorytetowe znaczenie w działalności służb zatrudnienia.

Zgola odwrotnie przyjmujemy projekt przyznawania świadczenia wyrównawczego dla bezrobotnych podejmujących zatrudnienie z własnej inicjatywy. Rozwiązanie takie budzi zastrzeżenia, bowiem część osób posiadających wysokie dostosowane do potrzeb rynku pracy oraz odpowiednie kwalifikacje nawet w sytuacji braku problemów ze znalezieniem pracy będzie rejestrowała się jednak w urzędzie pracy, wyłącznie w celu uzyskania przedmiotowego świadczenia, co może być krzywdzące w stosunku do osób gorzej przygotowanych zawodowo.

W Założeniach mówi się o wzmocnieniu usług prozatrudnieniowych w gminach – i jest to absolutnie słuszna idea, ale nieporozumieniem byłoby przeniesienie do ośrodków pomocy społecznej robót publicznych. Oznaczałoby to już na wstępie konieczność dołożenia dodatkowych pieniędzy tym ośrodkom ze strony gmin, co jest, w aktualnej, bardzo trudnej sytuacji finansowej gmin, mało prawdopodobne.

Zbyt ogólna jest informacja o instrumentach wspierających korzystanie z usług. Nieznany jest podmiot, który miałby pokrywać koszty związane z aktywizacją bezrobotnych. W domyśle może to być gmina, czy Fundusz Pracy. Należy to precyzyjnie określić, bowiem zbyt wielkie są bowiem oczekiwania wobec gmin, zazwyczaj nierealne do spełnienia (np. rotacyjne mieszkania socjalne dla osób poszukujących pracy).

Ponadto:

- ustawa winna zawierać odpowiedni zapis, dotyczący obowiązku zgłoszenia do Urzędu Pracy, wolnego miejsca pracy przez pracodawcę,
- powołanie instytucji - przełożonego publicznych służb zatrudnienia „dubluje” się z kompetencjami koordynatora „Eures”,
- wojewoda powinien nadzorować (ale nie merytorycznie) standardy kwalifikacji zawodowych kadry urzędów pracy,
- niezbędny jest harmonogram pracy, związany z przekazaniem zasiłków i świadczeń przedemerytalnych do ZUS, przyznanych przed dniem wejścia w życie nowej ustawy,
- zasadnym, wydaje się przyznanie prawa ośrodkom pomocy publicznej, do dyspozycji środkami finansowymi na realizację robót publicznych zapewniających krótkookresowe (do 3 miesięcy) prace aktywizujące, w ramach środków przeznaczonych na zadania w zakresie pomocy społecznej,
- okres 30 dni świadczenia aktywizującego powinien być zaliczony do uprawnień pracowniczych,
- uzależnienie długości pobierania zasiłku od okresu zatrudnienia jest bardzo krzywdzące dla ludzi młodych i biednych, poszkodowanych przez utratę pracy, a wśród nich jest najwyższe bezrobocie,
- w trybie pilnym należy powołać przełożonego publicznych służb zatrudnienia, zaś komitet koordynacyjny powinien być wyłoniony w krótkim czasie, gdyż czeka go ogrom pracy, dodatkowo warunkowanej nie tylko sprawnością organizacyjną samorządu lecz również przygotowywanymi projektami zmian przepisów prawnych,
- dyrektor powiatowego urzędu pracy winien być wyłaniany w systemie konkursu ogłaszanego przez starostę lub prezydenta. Dopuszczeni do

konkursu powinni spełniać określone warunki dotyczące kwalifikacji i doświadczenia zawodowego w publicznych służbach zatrudnienia. Zastępców powoływałby starosta na wniosek dyrektora, bez zasięgnięcia opinii rady zatrudnienia,

- przy pracach publicznych w gminach środki powinien przekazywać dysponent funduszu pracy gminom, bez pośrednictwa urzędów pracy, lub należy pozostawić organizację prac publicznych na dotychczasowych zasadach. Gminne Centra Informacji powinny być tworzone na zasadzie dobrowolności i przy Ośrodkach Pomocy Społecznej bez możliwości rejestracji bezrobotnych na szczeblu gmin,
- należy dodać możliwość wprowadzenia na zasadzie dobrowolności badania i monitorowania rynku pracy oraz dopuścić do tworzenia komercyjnych agencji zatrudnienia i doradztwa personalnego.
- należy sprecyzować pojęcie „praca rotacyjna”,

Związek Powiatów Polskich stoi na stanowisku, że zasadne byłoby powołanie zespołu zadaniowego, pod przewodnictwem podsekretarza stanu lub dyrektora departamentu z MGPIPS z udziałem kierowników powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy, którego zadaniem byłoby opracowanie wersji modelowego urzędu pracy, zbliżonego nie tylko do norm unijnych, ale przede wszystkim do niezbędnych potrzeb, wynikających z zadań realizowanych przez urzędy pracy.

Zespół ten powinien także podjąć, w swojej pracy działania zmierzające do standaryzacji praw i obowiązków pracowników urzędów pracy.

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich
Ludwik Węgrzyn